

Dosarul nr. 1ra-82/2022
1-21093817-01-1ra-18012022

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

18 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Grosu Eugen în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 13 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui

Gurița Valeri XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în r-nul XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 23.06.2021-01.07.2021;

Instanța de apel: 21.07.2021-13.10.2021;

Instanța de recurs: 18.08.2021 – 18.04.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 01 iulie 2021, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Gurița Valeri a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.145 alin.(1) Cod penal, la 9 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

S-a încasat din contul lui Gurița Valeri în beneficul statului suma de 13 026 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru efectuarea expertizei judiciare.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *în fapt* că, Gurița Valeri în seara de 09 aprilie 2021 spre 10 aprilie 2021, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, aflându-se la domiciliul lui Arbuz Andrei, amplasat în satul XXXXX, urmărind scopul omorului intenționat, în urma unui conflict iscat între el și Arbuz Andrei, i-a aplicat o lovitură cu un cuțit de bucătărie în regiunea gâtului cauzându-i plagă tăiată în rezultatul căreia, la 10 aprilie 2021, Arbuz Andrei a decedat, stabilindu-se potrivit raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX din XXXXX, că:

Decesul lui Arbuz Andrei, a.n.XXXXX, a survenit în urma leziunilor corporale grave, periculoase pentru viață, manifestate prin: Plagă tăiată-înțepată a

gâtului în porțiunea anterior-laterală cu lezarea și penetrarea în lumenul traheii la nivelul porțiunii superior medie-laterală și vaselor sangvine țesuturilor moi. Pneumonie asperativă bilaterală prin aspirație cu sânge în căile respiratoare și parenhima ambelor pulmoni. Plagă superficială a gâtului de stânga.

Decesul a survenit cu probabilitatea mărită nu mai mult de 15-30 minute după provocarea leziunilor corporale grave, anterior menționate. Semne de acordarea rezistenței fizice pe cadavrul victimei nu au fost depistate. Cauza decesului și leziunilor corporale depistate nu contravin circumstanțelor indicate în ordonanța de dispunere a expertizei medico-legale.

În proba de sânge, prezentată pe numele cadavrului Arbuș Andrei, s-a depistat alcool etilic în cantitate de 3,51 g/l, echivalent 3,51 % ce confirmă că victima înainte de deces se afla în stare de intoxicație gravă de alcool.

Pe baza stării *de fapt* expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept, că faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(1) Cod penal, individualizată prin „*Omorul intenționat, adică omorul unei persoane*”.

3. Avocatul Grosu Eugen în numele inculpatului a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, cu aplicarea unei pedepse de 7 ani închisoare.

În motivarea apelului a indicat că, instanța nu a luat în considerație că inculpatul Gurița Valeriu a solicitat examinarea prezentei cauze penale în procedura simplificată și a recunoscut în totalitate probele ce au fost acumulate la dosar, clăindu-se sincer de cele comise și explicând în detalii circumstanțele faptelor incriminate și motivul care a stat la baza săvârșirii acestei infracțiuni, conflictul fiind provocat de victimă.

De asemenea, de către instanță de judecată a fost ignorat faptul că circumstanțe agravante nu au fost stabilite, fiind stabilite doar circumstanțe atenuante ca căința sinceră, atragerea pentru prima dată la răspundere penală, existența a trei copii minori la întreținere și a faptului că prin comportamentul său ilegal victima a provocat acel conflict care a dus ulterior la săvârșirea infracțiunii.

Avocatul a considerat că, pedeapsa aplicată lui Gurița Valeriu este una prea severă și că termenul de 7 ani închisoare, va fi un termen rezonabil care să ducă la reeducarea condamnatului și atingerii scopului normei penale.

3.1. Inculpatul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, cu aplicarea unei pedepse mai blânde.

În motivarea apelului a indicat că, nu este de acord cu sentința, deoarece că nu au fost temeuri pentru efectuarea expertizei medico-legale pentru a înțelege motivul decesului lui Arbuș Andrei, fiindcă el a fost solicitat chemarea echipajului de poliție și a informat despre crima comisă de dânsul.

Totodată, inculpatul a invocat că, a recunoscut săvârșirea infracțiunii, unde în detalii a explicat și a arătat cu ce și din ce motiv a comis crima. Astfel, nu este de acord cu sentința și anume că organul de urmărire penală din propria inițiativă a stabilit expertiza medico-legală și toate cheltuielile au fost încasate de la el.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 13 octombrie 202, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că, fiind analizate

declarațiile inculpatului făcute în instanța de fond și afirmațiile făcute în instanța de apel, instanța de apel a observat că inculpatul Gurița Valeri nu contestă calificarea făcută de instanța de fond asupra acțiunilor admise de către el, în limitele art.145 alin.(1) Cod penal.

A mai notat că, inculpatul Gurița Valeri a contestat legalitatea sentinței în partea stabilirii pedepsei penale cât și în parte laturii civile privind încasarea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare

Referitor la individualizarea pedepsei penale instanța de apel a subliniat că instanța de judecată a acordat deplină eficiență art.art.61, 70 și 75 Cod penal, ținându-se seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea, de persoana celui vinovat, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, stabilindu-i pedeapsă cu închisoare în limitele legii.

De asemenea, cu trimitere la art.art.76 și 77 Cod penal și art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penal, verificând aspectele de drept operate de instanța de fond la stabilirea și individualizarea pedepsei inculpatului Gurița Valeri, instanța de apel a reținut că sancțiunea art.145 alin.(1) Cod penal în baza căruia a fost condamnat Gurița Valeri se pedepsește cu închisoare de la 10 la 15 ani.

Din materialele cauzei, a fost constat de prima instanță, că inculpatul Gurița Valeri a avut un comportament agresiv care a generat certuri între el și socrul său Arbuz Andrei. Din declarațiile mamei, fiul Gurița Valeri consuma în exces băuturi alcoolice cu Arbuz Andrei, se certau și se băteau. Potrivit caracteristicii eliberate de agentul a IP Cahul, Ionuț Cordeleanu, Gurița Valeri locuiește împreună cu părinții, are o relație de concubinaj, are doi copii minori la întreținere. Consumă abuziv băuturi alcoolice. Anterior au fost examinate plângeri împotriva lui și a fost sancționat contravențional și penal.

Astfel, au fost luate în considerație circumstanțele descrise, instanța de apel a relevat că Gurița Valeri nu întrunește condițiile necesare pentru a se dispune aplicarea unei pedepse mai blânde, solicitată de partea apărării - 7 ani închisoare, fiind conchisă că, pedeapsa aplicată lui Gurița Valeri este aplicată legal în limitele prevăzute de lege.

În sinteza celor constatăte, instanța de apel a accentuat că criteriile de individualizare a pedepsei aplicabile speței, fiind luate în considerație gravitatea infracțiunii comise precum și personalitatea inculpatului, indică că pedeapsa sub formă de închisoare de 9 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, în privința inculpatului Gurița Valeri în baza art.145 alin.(1) Cod penal, este una legală și echitabilă, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale prevăzut în art.61 alin.(2) Cod penal, de restabilire a echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Referitor la cheltuielile judiciare cu trimitere la prevederile art.art.227 alin.(1) și (2) pct. 1) și 229 alin.(1) - (3) Cod de procedură penală, instanța de apel a reținut că suportarea unor cheltuieli judiciare într-o cauză penală este generată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, ca urmare, cheltuielile judiciare

sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, deoarece în caz de abținere de la săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și judecarea cauzei pentru a i se stabili vinovăția și aplica pedeapsa infractorului.

Stabilindu-se vinovăția inculpatului în săvârșirea unei infracțiuni, acestuia îi revine obligația de a plăti statului toate cheltuielile efectuate de la începerea urmăririi penale și până la punerea în executare a hotărârii de condamnare.

Mai mult, inculpatul Gurița Valeri a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale, invocând că recunoaște în totalitate fapta incriminată în rechizitoriu, unde au fost indicate și cheltuielile judiciare în valoare de 13 026 lei.

Instanța de apel a indicat că, instanța de fond corect a încasat din contul inculpatului cheltuielile judiciare în mărime de 13 026 lei în beneficiului statului pentru efectuarea expertizelor judiciare pe cauza penală.

5. Avocatul Grosu Eugen în numele inculpatului a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de 7 ani închisoare.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia invocă argumente similare celor menționate în cererea de apel (*pct. 3 din prezenta decizie*).

5.1. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de avocat în numele inculpatului, menționând că acestea urmează a fi respins ca fiind vădit neîntemeiat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora, din următoarele considerente.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată că titularul acestuia un invocă nici un temeiul pentru recurs stipulat la art.427 Cod de procedură penală, însă îl motivează potrivit pct.10) din articolul nominalizat, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu norma de drept citată, Colegiul constată că, acest temei nu-și găsește confirmare în speța dedusă judecării.

În acest context, Colegiul penal menționează că, prin criterii generale de

individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține că, persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context, Colegiul penal consideră că, la aplicarea pedepsei inculpatului pentru infracțiunea săvârșită, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art.61, 75, Cod penal, totodată ținând cont și de gravitatea infracțiunii săvârșite - care se atribuie la categoria celor deosebit de grave, de personalitatea acestuia - care nu este la prima abatere de la legii, fiind anterior condamnat, de faptul că se caracterizează din punct de vedere nesatisfăcător, consumă abuziv băuturi alcoolice și are la întreținere trei copii minori.

Totodată, Colegiul penal menționează că, cauza a fost examinată în baza art.364¹ Cod de procedură penală, inculpatul a recunoscut integral vinovăția și instanțele ierarhic inferioare la emiterea hotărârilor au ținut cont și de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, care stipulează că în caz de aplicare a pedepsei închisorii inculpatul beneficiază de reducerea cu 1/3 din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, fiind stabilite noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei.

Referitor la alegația avocatului că, în privința inculpatului urmă a fi aplicată de către instanțele de judecată o pedeapsă de 7 ani închisoare, Colegiul penal notează că instanțele de judecată corect au reținut că, în privința lui Gurița Valeri anterior fost încetat procesul penal în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, în temeiul Legii nr.210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de

la proclamarea independenței Republicii Moldova. Totodată,, acesta a fost atras la răspundere contravențională de mai multe ori, baza art.69 alin.(1) Cod contravențional, însă concluziile de rigoare nu le-a făcut, săvârșind din nou cu intenție o infracțiune deosebit de gravă.

Totodată, atragerea pentru prima oară la răspundere penală, existența a trei copii minori la întreținere, nu constituie circumstanțe care ar indica necesitatea de a fi aplicată pedeapsa de 7 ani închisoare, luându-se în considerație gravitatea faptelor și consecințele infracțiunii comise.

Astfel, Colegiul penal respinge argumentele invocate în recurs, or, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite, suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De asemenea, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

O pedeapsă prea blândă nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de către făptuitor și alte persoane.

În consecință, Colegiul penal opinează că argumentele punctate în cererea de recurs privind greșita individualizare a pedepsei nu sunt incidente cauzei deferite judecății, instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, pedeapsa aplicată inculpatului fiind individualizată corect, echitabilă și în concordanță cu scopul pedepsei penale, fapt ce determină incontestabil concluzia de inadmisibilitate a recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Grosu Eugen în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 13 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui *Gurița Valeri XXXXX*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 19 mai 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie